

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 232.479 van 7 oktober 2015
in de zaak A. 217.111/XIV-36.688**

In zake: Mohamed AFKIR
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jürgen Millen
kantoor houdend te 3730 Hoeselt
Tongersesteenweg 4, bus1
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door
de minister van Justitie

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 30 september 2015, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de directeur-generaal van de penitentiaire inrichtingen van 29 september 2015 tot hernieuwing van een individueel bijzonder veiligheidsregime voor een duur van twee maanden vanaf 1 oktober 2015 tot en met 29 november 2015.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een administratief dossier ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 7 oktober 2015, om 10.00 uur.

Staatsraad Kaat Leus heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Jürgen Millen, die verschijnt voor verzoeker, en attaché Eva De Cock, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Frederic Eggermont heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoeker is opgesloten in de gevangenis van Hasselt.

3.2. Verzoeker wordt op 6 juli 2015 onder een individuele bijzondere veiligheidsmaatregel geplaatst. Deze veiligheidsmaatregel wordt verlengd op 12 juli, 19 juli en 26 juli 2015.

Op 2 augustus 2015 wordt verzoeker in een individueel bijzonder veiligheidsregime geplaatst.

3.3. Op 29 september 2015 beslist de directeur-generaal van de penitentiaire inrichtingen tot hernieuwing van het individueel bijzonder veiligheidsregime voor een duur van twee maanden vanaf 1 oktober 2015 tot en met 29 november 2015 en inhoudende:

- “uitsluiting van deelname aan volgende gemeenschappelijke activiteiten: betrokkene wordt uitgesloten van deelname aan alle gemeenschappelijke activiteiten”;
- “ontnemen of onthouden van volgende voorwerpen: [...] hij [mag] op cel niet beschikken over scherpe en/of gevaarlijke voorwerpen die personen kunnen verwonden”;
- “verplicht verblijf in de hem toegewezen verblijfsruimte”.

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid van de vordering

4. De verwerende partij betwist ter terechtzitting de bevoegdheid van de Raad van State. Zij betoogt in wezen dat de Raad van State van de ingestelde vordering geen kennis kan nemen omdat zij is gericht tegen een veiligheidsregime, wat een niet-aanvechtbare maatregel van orde is.

Beoordeling

5. De directeur van een strafinrichting is belast met de zorg voor de goede werking van, en de goede orde in de strafinrichting. Hij kan met het oog daarop ten aanzien van wie in de strafinrichting is opgenomen een veelheid van maatregelen beslissen die zekere ongemakken of onaangenaamheden kunnen meebrengen. Evenwel, zoals de Raad van State, in algemene vergadering, in het arrest nr. 116.899 van 11 maart 2003 inzake De Smedt heeft overwogen, zijn die maatregelen, in zoverre zij uitsluitend of hoofdzakelijk ingegeven zijn door veiligheids- en voorzichtigheidsoverwegingen, maatregelen van inwendige orde, waartegen in principe geen annulatieberoep openstaat. Het is slechts anders wanneer de betrokken maatregel er uitsluitend of hoofdzakelijk toe strekt een gedetineerde te bestraffen wegens disciplinaire tekortkomingen. De maatregel wordt dan in de eerste plaats gemotiveerd door het schuldig bevonden gedrag van de gedetineerde, waarvoor hij wil doen boeten. Een dergelijke maatregel komt wel voor vernietiging - en dus voor schorsing van de tenuitvoerlegging - door de Raad van State in aanmerking.

Op grond van artikel 116 van de basiswet van 12 januari 2005 “betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden” (hierna: de basiswet) kan, wanneer uit concrete omstandigheden of uit de gedragingen van een gedetineerde blijkt dat hij een voortdurende bedreiging uitmaakt voor de veiligheid, en gebleken is dat zowel de in afdeling I van die wet

vermelde controlemaatregelen als de in afdeling II vermelde bijzondere beveiligingsmaatregelen ontoereikend zijn, de gedetineerde in een individueel bijzonder veiligheidsregime worden geplaatst. De beslissing tot plaatsing in een bijzonder individueel veiligheidsregime wordt genomen door de directeur-generaal van de penitentiaire administratie of zijn gemachtigde, op voorstel van de directeur.

6. Luidens de bestreden beslissing werd het veiligheidsregime aanvankelijk aan verzoeker opgelegd omdat “de concrete omstandigheden en gedragingen van de gedetineerde [...] toelaten te geloven dat de betrokkene een voortdurende bedreiging voor de veiligheid vormt” en omdat “de eerder genomen controlemaatregelen en de individuele bijzondere veiligheidsmaatregelen echter ontoereikend [zijn] gebleken”. De bestreden beslissing maakt een “hernieuwing van een individueel bijzonder veiligheidsregime” uit die volgens de directie van de gevangenis noodzakelijk is “om een nieuwe escalatie te vermijden”.

Voorts plaatst ook de basiswet het veiligheidsregime zoals het thans bestreden opgelegde regime niet in een bestraffend maar in een veiligheidskader.

7. Gelet op het voormelde moet de bestreden beslissing *prima facie* als een veiligheidsregime worden beschouwd waarmee de goede werking van de instelling wordt verzekerd.

Het komt derhalve aan verzoeker toe om het voor de Raad van State aannemelijk te maken dat, ondanks de schijn van het tegendeel, de bestreden beslissing er uitsluitend of hoofdzakelijk toe strekt om hem te bestraffen wegens disciplinaire tekortkomingen. Tot het bestaan van een dergelijke, niet-veruitwendigde bedoeling, kan niet worden besloten op grond van loutere subjectieve gevoelens van verzoeker. Integendeel dient verzoeker met verwijzing naar concrete omstandigheden aannemelijk te maken dat het determinerend motief van het veiligheidsregime erin bestaat hem te bestraffen.

De argumenten die verzoeker in het verzoekschrift - onder de rubriek betreffende het enige middel - in dat verband aanvoert, voldoen naar het oordeel van de Raad van State niet aan de bewijslast die ter zake op hem rust.

Inzake verzoekers argument dat het “zonder meer afbreuk doe[t] aan het motiveren van de beslissing door verweerster doch begrijpelijk [is]: er is immers geen sprake van enige bedreiging en verzoeker heeft enkel en alleen de indruk dat hij gewoon verder gesanctioneerd wordt”, wordt in de bestreden beslissing gesteld dat verzoekers gedrag, ook al heeft hij niet meer openlijk bedreigingen geuit, “dreigend en vijandig blijft” zodat de beslissing nodig is om een nieuwe escalatie te vermijden. Dat naar de mening van verzoeker hij “gewoon verder gesanctioneerd wordt [...] omdat de tuchten van eind juni blijkbaar nog steeds niet verteerd zijn in de gevangenis van Hasselt” en dat de verwerende partij er bewust voor heeft gekozen om een veiligheidsmaatregel op te leggen omdat een tuchtsanctie maar zou beperkt zijn in duur, lijken op het eerste gezicht eigen aannames en inzichten die geen licht werpen op de vermeende bedoelingen van het bestuur. Waar verzoeker wijst op artikel 129 van de basiswet dat de hem ten laste gelegde feiten als tuchtrechtelijke inbreuken van de eerste categorie beschouwt, gaat hij er aan voorbij dat in de bestreden beslissing wordt meegedeeld dat hij aanvankelijk onder een individuele bijzondere veiligheidsmaatregel werd geplaatst “omwille van het escalerend karakter van dit gedrag”. Inzake het argument dat hij gestraft wordt doordat “hij volledig geïsoleerd wordt van medegegedetineerden alsook van zijn familie” en dat hij “in een gevangenis binnen een gevangenis [wordt] geplaatst met amper enige mogelijkheid tot bewegen of tot enig contact met de buitenwereld”, stelt de Raad van State vast dat het “verplicht verblijf in de aan de gedetineerde toegewezen verblijfsruimte” één van de toegelaten bijzondere veiligheidsmaatregelen is die op grond van artikel 117 *juncto* 112, § 1, 4° van de basiswet mogen worden opgelegd in het kader van een individueel bijzonder veiligheidsregime. De enkele vaststelling dat verzoeker door het veiligheidsregime wordt afgezonderd van de andere gedetineerden, houdt aldus op zich niet het bewijs in van de bedoeling om verzoeker te straffen. De bestreden beslissing bepaalt bovendien uitdrukkelijk dat verzoeker “het recht [behoudt] om deel te

nemen aan de in de gevangenis aangeboden activiteiten met betrekking tot de eredienst, vorming, vrijetijdsbesteding, arbeid, evenals het recht op contacten met de buitenwereld via briefwisseling, bezoek en telefoon”. De verwerende partij verduidelijkt ter terechtzitting dat het feit dat verzoeker aanvankelijk enkel glasbezoek genoot op een misverstand berustte dat ondertussen reeds werd rechtgezet, hetgeen verzoeker niet heeft betwist.

8. Uit wat voorafgaat volgt dat verzoeker niet aannemelijk maakt dat het verlengen van het opgelegde veiligheidsregime in werkelijkheid uitsluitend of hoofdzakelijk er toe strekt om hem te bestraffen wegens disciplinaire tekortkomingen.

In deze stand van het geding lijkt de bestreden beslissing een maatregel van inwendige orde te zijn die niet het voorwerp kan uitmaken van een annulatieberoep.

9. De door de verwerende partij opgeworpen - maar desnoods ook ambtshalve op te werpen - exceptie vertoont een dergelijke graad van ernst, dat ze reeds in de huidige stand van de procedure moet worden opgeworpen en bijgevallen.

V. Conclusie

10. Uit wat voorafgaat volgt dat de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid niet-ontvankelijk is.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt de vordering.

2. Verzoeker wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, begroot op 200 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zeven oktober tweeduizend vijftien, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

Kaat Leus,

wnd. kamervoorzitter,

staatsraad,

bijgestaan door

Nick Hollevoet,

toegevoegd griffier.

De griffier

De voorzitter

Nick Hollevoet

Kaat Leus